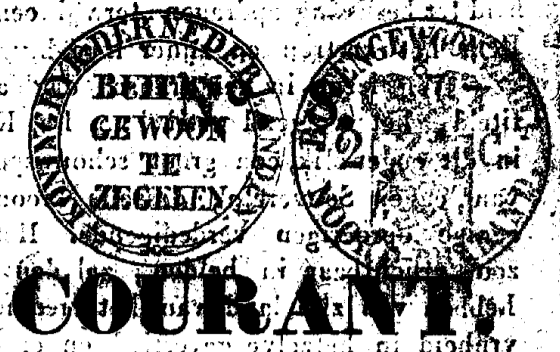

1856.

BREDASCHIE

Woensdag

COURANT

den 27 Januarij

NOTIFICATIE.

DE BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BRED A, geleid door den Heer Burgemeester, hebben de heeren Gedeputeerde Staten der provincie Noord-Brabant, van den 3 April 1826, Litt. I. Bureau van Politie (Prov. blad n°. 59), betrekkelijk den IJK, door de Plaatselijke IJKers van de Oude Maten, in afwachting van de invoering der Nieuwe Maten volgens het Metriek stelsel. In aanmerking nemende, dat de Nederlandsche Inhoudsmaten voer den Handel in het klein, met 1° April aanstaanden, zullen worden ingevoerd, en dat alzoo het Vaatwerk bij den handel in het groot alleen meer aan den Plaatselijken IJK is onderworpen.

Gelasten bij deze de Brouwers en alle wien zulks zoude mogen aangaan, om hun Vaatwerk te doen IJken of Herijken, door den Stads IJKmeester HUBERTUS BEIJSSENS, welke daartoe, gedurende de maand Februarij aanstaande, dagelijks, uitgezonderd de Zon- en Feestdagen, zal vaceren ten zijnen huize, bij de Pikbrug, Wijk B. No. 497; zullende, als merkteeken der herijking voor den jaer 1830, warden gebruikt de Letter D.

Met waarschuwing voorts, dat, na het verstrijken van dezen termijn, eene nauwkeurige opneming zal worden gedaan, of het Vaatwerk behoorlijk is geijkt of herijkt, en dat elk, die zich verzet in den handel zal bedienen van Vaatwerk, hetwelk het merkteeken der herijking niet zal zijn voorzien, zal geacht worden als zich van ongeoorloofde Maten te bedienen, en daardoor vervallen in de boeten en penaltiteiten, bij de wetten en verordeningen vastgesteld, terwijl daarbij tevens het bij hen gevonden vaatswerk zal verbeurd verklaard worden. De Kommandant van Politie is belast met de surveillance op de nakoming dezer bekendmaking.

BREDA, den 25 Januarij 1830.

DE ROIJ, vt.
Ter ordonnancie van Dezelve;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUSSKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, — 26 Januarij.

In weerswil van het ingevallen dooiweder, schijnt de groote meerderheid van de leden der Tweede Kamer nog bevroren te wezen. Immers gisteren zijn er, in de belegde vergadering, slechts 40 leden, waarvan drie-vierde gedeelten noordelijke, opgekomen en heeft de president de volgende zitting op Vrijdag aanstaande bepaald. Wenschelijk is het, dat er tegen dien tijd, al waren het nog slechts vijftien leden, zullen opkomen, zoo dat de vergadering hare werkzaamheden ten minsten zal kunnen beginnen.

Bij besluit van den 20sten dezer, heeft Zijne Majesteit, het grondwettelijk gemeen overleg zoo veel mogelijk willende bevorderen en verzekeren, door meer uitbreiding te geven aan de betrekkingen der hoofden van de ministeriële departementen met de Staten-Generaal, bepaald, dat voortaan de hoofden van de ministeriële departementen, of de commissien, belast met het ontwikkelen der beweegredenen van de ontwerpen van wet, door den Koning voorgedragen, altijd gereed zullen zijn, om de vergadering der centrale afdeelingen van de beide kamers der Staten-Generaal bij te wonen, zoo dikwerf er de rapporten van de bijzondere afdeelingen omtrent in deliberatie zijnde ontwerpen van wet onderzocht zullen worden.

Bij het deelnemen aan die beraadslagingen zullen zij mondeling alle de noodige ophelderingen geven en in alle ontwikkelingen treden, welke het onderwerp vordert, en zullen zij kennis nemen van het verlangen der meerderheid van de vergadering, ten einde

deswege den Koning rapport te doen en Hoogstdezelve in staat te stellen, om te oordeelen, of er op welke wijze daaraan zal kunnen worden voorzien.

— Eenige dagbladen hebben gemeld, dat de Koninklijke Boodschap van den 11den December aan alle de professoren de universiteiten zou gezonden zijn, met last, dat zij hnnne toetreding tot dezelve zouden moeten inzenden. De *Gazette des Pays-Bas* verzekert, dat zulks onwaar is. De geheele mededeeling bestaat in eene circulaire van Z. Excel. den minister van binnenlandsche zaken aan de curatoren der hooge scholen, waarbij zijne Excel. hem van zijne aanstelling kennis geeft, en waarin, het is waar, de volgende zinsleden voorkomen:

» Ik darf volkomen vertrouwen, dat de heeren professoren door lessen en voorbeeld, der jeugd diep zullen inprenten den eerbied en de liefde, welke wij, zoo regtmatig, aan den vorst, die ons regeert en deszelfs doórluchtig stamhuis verschuldigd zijn, de gehechtheid aan den vaderlijken grond en aan de politieke instellingen, welke, in dit koninkrijk, de eenstemmigheid der publieke orde en van eene wijze vrijheid waarborgt.

» Hoe zeer, dank zij de wijsheid des monarchs, de omstandigheden, waarin het land zich bevindt, geene vrees kunnen inboezemen, zoo min voor de rust als voor den steeds toenemende welvaart des volks, zoo vorderen zij van de zijde der professoren eene bijzondere omzigtigheid; zij zullen gevoelen van hoe veel belang het voor hen is, dat zij geen voedsel aan de hartstogten verschaffen. De wetenschap, die alle tijden omvat, zal aan vlugtige geestberoeringen vreemd blijven.

» Dezelfde voorzigtigheid is noodzakelijk ten opzichte van alles, wat de godsdienstige gevoelens der ingezetenen zou kunnen kwetsen; het openbaar onderwijs heeft ook hun vertrouwen noodig, om te kunnen bloejen, enz, enz.

— De *Courrier des Pays-Bas* berigt, dat de heer de Brouckere zijne drie dubbelde demissie aan den Minister van Justitie ingezonden heeft, dit blijkt althans uit zijne woorden: » *Monsieur de Brouckere en vous* (de heer van Maanen) *envoyant sa triple demission*, etc. Wij wisten niet, dat de Kommandant der Schutterij en de Adjunct-Houtvester met den Minister van Justitie te doen hadden.

— Volgens den *Courrier de la Meuse*, zal den heer de Bousies eene medaille te Luik worden aangeboden, ten blijk, hoezeer zijn moedig gedrag als lid der Staten-Generaal wordt erkend. Wij raden dien heer er niet op te rekenen, om zijn penningkabinet met deze Luiksche medaille te vermeerderen. Het zal toch met deze wel even zoo gaan, als met de *medaille des infames*, de *medailles expiatoires* en dergelyken, welke tot nu toe niet anders waren dan papieren noodmunten, die op geene andere munt zijn geslagen, dan op het bureau der dagbladschrijvers van de *faute*, en het weeke afdruksel vertoonen van een stomp gewas, (zie over deze medaillen-manie, verder ons Mengelwerk, onder het artikel RECEPT enz.)

— Vrijdag 11. is in 's Gravenhage aangekomen de heer William Preble, gezant der Vereenigde Staten bij ons hof, in plaats van den heer Hughes, tot gezant der Staten in Mexico beoemd. Hij is gelogeerd in het Heeren Logement.

De heer Preble heeft, naar men verzekert, bijzondere instructien ontvangen omtrent de gerezen geschillen tusschen Groot-Brittannie en de Vereenigde Staten, met opzigt tot de grensscheiding van Canada, waarvan de beslissing aan Z. M. den Koning der Nederlanden is overgelaten. Zoo men wil, zullen alle stukken en bescheiden van beide partijen, den 2 April aanstaanden, aan den doórluchtigen scheidsregter worden overhandigd, en zal Z. M., bij den gewoen loop der zaak, na verloop van drie maanden, in dezelve uitspraak doen. Zoo wordt Z. M. bekleed met het vertrouwen der twee magtigste volken der aarde, welke eene hnnnen dierbaarste aangelegenheden aan hoogstdeszelfs overbekende billijk-

heid ter beslissing opdragen, terwijl eenige Zijner eigen onderdanen hem het vertrouwen zijner medeburgers zoeken te benemen!

— Wij lezen in een Fransch dagblad, *la Fenille Française* betiteld, het volgende artikel: » De Koning der Nederlanden geeft in dit oogenblik een groot schouwspel aan Europa, dat namelijk van eenen Souverein, deszelfs kroon met standvastigheid tegen eenige oproerigen verdedigende. Het luisterrijk huis van Nassau, zoo vruchtbaar in helden, zal den drie dubbelden roem behaald hebben van zijn land van het vreemde juk verlost, de algemeene vrijheid in hetzelfde gevestigd en er de koninklijke magt te hebben doen eerbiedigen.

— De Koninginne-moeder van Portugal *Donha Carlotta Joachina de Bragança* is, in haar paleis van Queluz, nabij Lissabon, overleden. Deze tweede *Catharina de Medeis* was de dochter van *Karel IV*, Koning van Spanje, weduwe van *João VI*, Koning van Portugal, zuster van *Ferdinand VII*, thans Koning van Spanje, en moeder van dom *Miguel*.

— Wij lezen in het engelsch dagblad *the Sun*, van den 20sten dezer, het volgende:

(Uit the City, ten twee ure.)

» Wij kunnen met zekerheid aankondigen, dat er gisteren besloten is, dat prins *Leopold*, met den titel van Koning, naar Griekenland zal vertrekken.

— Onlangs las men in de Brüsselsche dagbladen, dat de heer *Barthelemy*, bij de opening der school voor den handel aldaar, een uur lang had geïmproviseerd. Het is jammer, dat het eene improvisatie geweest is; ware het eene geschrevene redevoering, een grooter publiek had er genot van kunnen hebben. Een denkbeeld is er evenwel bewaard gebleven, en dit alleen is genoeg, om ons het gemis te doen beseflen, hetwelk wij bij die improvisatie hebben geleden. Naar men verzekert, namelijk, zou gemelde heer hebben gezegd, dat ons land zoo rijk in boomen is, dat, wanneer zij tegen één stuiver het stuk wierden verkocht, de opbrengst dezer som genoegzaam zou zijn, om onze Nationale schuld af te doen. Het komt ons voor, dat wij voor dit eenige, in gevolgen zoo rijk en gewichtig denkbeeld, grooten Nationalen dank aan den bevinder schuldig zijn. Sommigen willen, dat de heer *B.* alreeds bereids ontwerpt. Het vaderland niet alleen, maar ook de staathuishoudkundige wetenschappen, zouden hem daarvoor verplichting hebben; men weet toch, dat alles, wat uit de pen of het mond van dezen geleerden Staatsman vloeit, uitmunt door helderheid van begrippen en duidelijkheid in de voorstelling. Zulk een man is goud waard. *Il est tout dans le tour.*

— De *Courrier de la Sambre* geeft zijne vrees te kennen, dat het aantal van de 40,000, uit eigen beweging, door de natie gesloten, afgeslagen zal worden. Wij deelen geenzins in die vrees, maar koesteren veel eer eene geheel andere, welke de heer *de Staasart* waarschijnlijk met ons zal voeden, namelijk, dat de gelegenheid van weigeren zich niet zal aanbieden. Daar schiet onze aandacht, slechts een middel over, om deze inteekening vol te brengen, en dat is van dezelve bij de Ingezetenen van het voornamelijk departement der wouden van de Maas in omloop te brengen.

— *The Courier* van den 21sten loegestraft formeel de geruchten, welke op nieuw, wegens den slechten staat der gezondheid des Konings van Engeland in omloop gekomen zijn.

— Eénige Fransche dagbladen spraken den 22sten, van een ontwerp, om de opening der zittingen van de kamers nog een maand uit te stellen. De *Gazette de France* van den 23sten wederom het bericht niet.

— De Engelsche en Fransche brieven van die datums hebben overigens niets van belang aangebragt.

— Z. M. de keizer van Oostenrijk heeft, bij een eigenhandig brief, Z. K. H. prins *Albert*, oudsten zoon van den aartsbisschop van Salzburg, tot kolonel en eigenaar van het regiment infanterie *de la Garde* benoemd. Hetzelfde zal voortaan den naam van prins *Albert* voeren.

— In het besluit, wegens de opheffing van het *Collegium Philosophicum*, komt nog voor, dat de minister van binnenlandsch zaken gelast is, om aan Z. M. voorstellen te doen, ten einde in het lot te voorzien der hoogleraren en der ambtenaren, welke aan de instelling verbonden waren.

— De kamer van beschuldiging van het gerechtshof te Brussel, heeft van den abt *Zinzerling* en consorten uitspraak doende, bepaald, dat er geene genoegzame termen bestonden, om dezelve naar het Hof van assises te verzenden. De kamer heeft, dien ten gevolge, bij vonnis van den 21sten dezer, den abt en zijne medeplichtigen naar de correctionele rechtbank van Brussel verzonden.

Mengelingen.

IS DE NOOD DES VADERLANDS REEDS GEWEKEN?

Wij behooren niet tot hen, die de wereldsche zaken liefst van eene donkere zijde beschouwen, maar toch ook geenzins tot de zoolangigen, die, zoodra de bekommring van het oogenblik voorbij is, alles zeer ruim inzien. Van daar, dat wij niet deelen in de zorgeloosheid van vele onzer medeburgers, omtrent de tegenwoordige spanning der gemoederen. Zij achten die als voorbijgaande. » Alles schikt zich. » Het is maar schreeuwen, ze zullen wel moede worden. » De begroting is aangenomen. » Tijd gewonnen, veel gewonnen. » Wat zeggen de dagbladen heden weer? » Ziedaar de praatjes van den dag, en wat treurig is, de praatjes van den eenen dag op den anderen, zonder dat men aan de mogelijkheid denkt, dat er eens een dag zal kunnen komen, waarop de oogen zullen opengaan over het ware doel der onrust- en twist-stokers. Deze zullen (worden) kunnen oogmerken zoo door laathouding in de hand gewerkt), deze zullen niet rusten, vóór dat het gebouw van den Nederlandschen Staat is duigen ligt.

Daarom wordt het gezag der Regering op allerlei wijze ondermijnd. Daarom tast men de regten, de waardigheid, ja het persoonlijk karakter des Konings van alle zijden aan. Daarom wordt de Katholiek tegen den Protestant; gene tegen deze, om het harnas gejaagd. Van de grieven wordt genoegzaam niet meer gesproken. Dat voorwendsel heeft reeds doel getroffen: de gelegenheid tot het, in alle opzichten, gispun van de daden des Bestuurs. Indien, in het gemeene leven, de braafste man niet bestand zou zijn tegen een kunstig beraamd plan van onophoudelijke lastering, zoo is ook het best gezinde gouvernement op den duur buiten staat, om die kracht en klem te behouden, welke het noodig heeft, wanneer het, zonder de middelen van beteugeling, blootgesteld moet blijven aan de aanvallen van niets ontziende muitelingen. Wij wenschen dus onze niet ergdenkende landgenooten, wier hart met ware vaderlandsliefde vervuld is, opmerkzaam te maken op de gevolgen, welke de tegenwoordige staat onzer zaken kan en hebben moet; op de duurzame verplichting, welke wij weldenkenden, om niet langer gehoor te geven aan de slinger-taal van hen, die, met allerlei gevele, eene soort van burgerdeugd willen stichten, welke, wel beschouwd, bespottelijke onzin is.

Om, met belangstelling, openhartigheid en waarheidsliefde, de handelingen der Regering na te gaan, en de gronden, waarop deze handelingen rusten, te vergelijken met de dogmen, welke de factie daar tegen over stelt, met de pogingen, welke zij aanwendt, om die handelingen dadelijk te ontzenuwen, en de land-trouw, waarmede zij datgene verzwijgt, hetwelk de zaak in het ware licht zou kunnen stellen. Zijn er berigten medegedeeld, die onwaar zijn, en zijn daaruit redeneringen afgeleid, welke, uit hoofde van die onwaarheid, noodwendig valsch zijn, — de eenmaal geslagen wond wordt niet weder geheeld. De partijdigheid zit ten troon, en de vrijheid, waaraan men beweert, de zuiverste offers te brengen, wordt bezoedeld en verflapt. *Liberté est tout et pour tout* is de schoonschijnende leuze; maar gaat men hier, hoe de toepassing daarvan is, dan wordt het zonnklaar, dat de vrijheid is, welke bedoeld wordt. Niet voldoende is de gelijkstelling tusschen de onmenscheide godsdienstige gezindheden. Men spreekt daarvan niet meer; men gewaagt van *voortgang* en *voortkeur*. Dezelfde burgers, die ook onderling Christenen zijn, zonderen zich van elkanderen af. Waarom, indien er wezenlijke, indien er nationale grieven bestonden, zouden roomschen en protestanten zich niet tot hetzelfde doel vereenigen? De tijden van *Praxis* en van *Avra* hebben daarvan het voorbeeld opgeleverd; daarheen, na een eerbiedwaardig Vorst het hoofd van de onderdanen, zonder aanzien van persoon of godsdienst, gelijk tracht te bevorderen, en moest ook de ziele van de onderdanen, om hem daarvoor te waken, eenen degen zijn. De geschiedenis zal de gebeurtenis bewaren; dat Rome's Keizer voegde aan onzen Vorst gegeven heeft, omtrent de wijze, waarop deze, zonder achterhoudenheid, de bepalingen ten uitvoer bracht en brengt, welke tot welzijn zijner onderdanen strekken moeten. Zal miskenting intusschen het oogenblik verzuimen zijn? Ja, in stede dat de raadplegingen der Staten-Generaal, in December laatsleden, gehouden, daaromtrent zijnen lof zonder hebben verhoogd, zullen allerlei klachten bijengeraapt, en is het gouvernement onbillijk beschuldigd. Het Gouvernement heeft niet, maar geen overtuiging, en geene overtuiging, die tegenstand bleef, dezelfde streng fam inen, wel daarna de gelegenheid, waar, om schijnbaar voor de nadere voorstellen van het gouvernement te staan, maar voorzeker zal

niemand, die de zaken eenigzins met aandacht heeft gade geslagen, dit voor edelmoedigheid hebben gehouden. Tastbaar was het, dat de oppositie zelf gevoelde, te ver te zijn gegaan. Listig had men reeds vroeger het onderwerp der grieven met *gesloten deuren* willen behandelen, om des te beter, in de *openlijke dagbladen*, de Regering uit te luchten; listig heeft men ook nu de gelegenheid aangegrepen, om vooreerst vrij den aftogt te kunnen blazen, tot dat men zijne krachten te beter op één punt zou kunnen verzameld hebben; om alsdan eenen meer beslissenden slag te wagen. En zou dan de nood des Vaderlands, onder zulke aan den dag gelegde bedoelingen en gezindheden, reeds geweken zijn? Neen! de rust des lands is met het aannemen der begrooting niet verzekerd. De Regering mag daardoor de middelen hebben verkregen, om die rust, beter, wettiger, dan zonder begrooting, te handhaven; zij moet bovenal gesterkt worden door het welgeziende besluit harer voorstanders, om de taal des lasters niet verder te dulden. Wat zijn de vruchten van 's Konings Regering, en welke zijn die, welke de factie u toezegt? Zult gij door haar meer rust, meer welvaart hebben? of zullen wanorde, burgerwist en godsdiensthaat niet de trawanten van haar bestuur zijn? Laat zij den troon bestijgen, en uwe burgerlijke en godsdienstige vrijheid is verloren.

Met den burgerstaat behoort de godsdienst zich niet te bemoeijen; deze is daarvoor te heilig! Vereenigen wij ons dan voor hetzelfde belang, dat onzer kinderen en nakomelingschap, en laten wij toe, dat het schoon Vaderland niet te gronde ga, hetwelk, geene twee jaren geleden, nog het toonbeeld was van de gelukkigste Maatschappij; van een land, magtig door de eendragt zijner burgers, door de wijsheid van zijnen Koning, en door de hartelijkste eestempigheid tusschen Vorst en Volk!

PUBLIEKE GEEST, VOLGENS DEN COURRIER e. s.

Een *Villageois* (dorpeling) maakte dezer dagen aan den *Courrier des Pays-Bas* bekend, dat hij, de Grondwet bestuderende, weder twee nieuwe punten van beschuldiging tegen het ministerie had ontdekt, welke hij gedienschtig mededeelt, en met welke de *Courrier* gretig de honderd-en-een grieven vermeerdert, die thans, na veel hoofdbreken en nachtbraken, gelukkig zijn aan het licht gebragt, en eene heele waschlijst van ministeriële zonden vormen. De *Courrier*, den brief van den *Villageois* mededeelende, voegt er bij: *Il serait à désirer que tous la villageois s'avisassent de même de consulter notre charte. La populariser ce serait être le meilleur moyen de fortifier et d'étendre l'esprit public.* (*) Fraaie mensch voorwaar! De dorpelingen met de Grondwet in de hand, de grondwet populariserend, te zien! Men mag zeggen, dat de *Courrier* met de *Villageois* in zijn keus van publieken geest, de dorpelingen, en dorschviegels zou doen verstaan! En dit noemt men dan redeneren over 's lands zaken; dit heeten dan publicisten en juriconsulten, die zulken onzin kunnen denken, ter nederschrjven, openbaar maken zelfs. — Neen, goede dorpelingen, raadpleegt uwe grondwet niet, wanneer uwe betrekkingen zulks niet dadelijk vereïsschen. Laat het aan uw gemeente-Bestuur, aan uwe Provincia'le Staten, aan de Staten-Generaal over, voor uwe regten, vrgheden en belangen te waken. Maar hebt tevens vertrouwen op uwen Koning, die geene reden heeft, om u te misleiden en te onderdrukken, die u nog geene reden gaf, om over krenkingen te klagen. Raadpleegt de grondwet niet, gij allen, die geene opvoeding genoten hebt, om mede te spreken over zaken, die nu begrip te boven gaan. Hebt gij niet werk genoeg, om uw eigen huishouden en bedrijf te overzien, en zoudt gij u mengen in zaken, die zoo oorsindig meer uitgebreid en ingewikkeld zijn, die een geëfend verstand vorderen, om ze te bevatten en met juistheid te beoordeelen? Het is voorzeker geen publieke geest, mede te praten over onderwerpen, die men niet kent; den staat te willen regeren, als men genoeg te doen heeft, om in het eigen huishouden de orde te bewaren; maar als elk in zijn kring zijne pligten getrouw betracht, in dien kring geluk rondom zich zoekt te verspreiden, met warme liefde aan het Vaderland, en aan hem, die een met hetzelfde is, aan den Koning, is het wel, dat Nederland des noods goed en bloed zou opofferen, en mag men zeggen, heerscht er een publieke geest; zeker niet in den zin der hedendaagsche profiteers, maar in den Oud-Nederlandschen zin, en met dezen zijn wij eenmaal groot geworden!

(*) d. i. Het ware te wenschen, dat alle dorpelingen het even, zoo in de gedachten kregen, de grondwet te raadplegen. Haar aan ieder in de hand te geven zou welligt het beste middel zijn, om den publieken geest te versterken en nit te breiden.

W A A R B O R G - A S S O C I A T I E.

Wij meenen gelezen te hebben, dat men in eene provincie bedacht is op het vormen eener associatie, om elkander tegen afzettingen van ambten en bedieningen, en de daaruit voortspuitende schaden, te waarborgen. Men kan dit denkbeeld niet genoeg toejuichen, wanneer men een ambt bekleedt; immers wanneer deze vereeniging tot stand komt, is het lagchendst verschieft voor alle ambtenaars geopend. Men berokkene zich dan slechts eene destitutie, en men kan berekenen daar tegen de volgende voordeelen te zullen inoogsten: 1°. Dat men den titel erlangt van martelaar der vrijheid en onafhankelijk man: 2°. Dat men zich hetzelfde, zoo niet heter, inkomen bezorgt, dan men te voren trok, en waarschijnlijk zonder dit intmer te kunnen verliezen: 3°. Dat men dit inkomen zal genieten, zonder er een vinger voor te verroefen. Waarlijk men heeft het in die constitutionele vorming al ver gebragt!

RECEPT, OM DOOR MEDAILLES VEREEUWIGD (???) TE WORDEN.

Eertijds was het vereeuwigen eene moeilijke zaak. Men heeft heel wat hebben verrigt, om zijnen naam op een blaadje der geschiedenis met lof vermeld te zien en medailles — werden maar voor zeer weinigen geslagen. Tegenwoordig gaat dat gemakkelijker; en daar het geene onverschillige zaak is, om, met de minst mogelijke moeite, zijn naam in goud, zilver, koper of eene andere, goedkoopere *compositie*, papier b. v. (van deze worden er in het zuiden het meeste geslagen), vereeuwigd te zien, deelen wij hier een voorschrift mede, welks opvolging, bijkans de ondervinding van deze dagen, onfeilbaar deel zal maken.

- 1°. Tracht de stem, welke de natuur u schonk, zoo mogelijk is, uit te zetten; gebruik daartoe echter geen *sucré à la fleur d'orange*; want ofschoon dit middel de stem wel zuiverder en helderder maakt, is het niet zoo zeer eene zuivere en heldere, als wel eene scherpe en schelle stem, welke gij noodig hebt.
 - 2°. Verzoek het gouvernement, met den verschuifden eerbied, om eenen post of eene van hetzelfde afhankelijkte bediening.
 - 3°. Na dit laatste verkregen te hebben, moeten alle uwe handelingen tegen het Gouvernement gerigt zijn. Het vlijtig gebruik uwer gewillige tongen in Koffijhuizen en *Estaminets*, of — doch dit valt slechts weinigen te beurt — in hooge vergaderingen, is een volmaakt middel, vooreerst, wanneer men zijn geschreeuw, door medewerking van den *Gouverneur des Pays-Bas* en consorten, kan doen ondersteunen en bewieroken.
 - 4°. Men moet met dat getier en geschreeuw zoo lang aanhouden, tot dat het Gouvernement u zijn vertrouwen niet langer waardig keurt en u de bediening ontnemt, om welke gij eenigen tijd geleden, allernederigst gevraagd had.
- Het oogenblik uwer *demissie* is dan ook dat, waarop men met den graveur in onderhandeling treedt, om u, op de goedkoopste wijze te . . . VEREEUWIGEN, op *Couranten papier*.

PROEVEN VAN VERHEVEN STIL.

[Fragmenten uit het Algemeen Nieuwsblad, een politieblad van Zaterdag den 21sten Junij, no. 7.]

. . . . Gij zegt, dat de meerderheid der Tweede Kamer uwe zaak begunstigde; welnu, maakt dan gebruik van het oogenblik: petioneert, schrijft, redeneert; de kans staat gunstig voor u; maar weet dit: wanneer de wet eenmaal aangenomen en bekrachtigd is, zult gij er u aan moeten onderwerpen (!)

. . . . Wilt gij u echter als een hoop oproerige, baldadige, ondankbare *galken* (!!) gedragen, dan krijgt gij de *bout op de kop* (!) zoo zeker als twee maal twee vier is (!).

. . . . Ziet eens wat slecht volk gij zijt en hoe gevaarlijk, hoe onrijmd en onverantwoordelijk het zoude wezen, bijaldien er niet door eene goede staatswet gezorgd werd, dat het onderwijs niet in uwe handen valle.

Het *advocaat* blad heeft in zijn *Algemeen Nieuwsblad* den Gentschen *Catholique*. Na — onzontwege — te hebben verres, *tamen est laudanda voluntas*. A. V. . . .

WETENSCHAPPELIJKE EN LETTERKUN-

DIGE BERIGTEN.

Verhandeling over de bestaande wijze van aanleggen van Zeedijken en de heropruiming derzelve, bijzonder met betrekking tot die der provincie Friesland, door W. VAN P. E. Y. M. A., met eeno kaart. Te Franeker, bij G. F. P. M. A., 1827, in 8°, gr. 128 bladz.

Het werkje, dat ons hier tot beoordeeling wordt aangeboden, werd in een tijdperk geschreven, waarin de zoo rampvolle water-

vloed van Februari 1825, nog diep in leders geheuen geprent was, waarin de nootlottige gevolgen daarvan nog overal zichtbaar waren. De Nederlandische geschiedboeken leveren verder nog vele dergelijke ongelukken op, waarmede ons vaderland van tijd tot tijd ge- teisterd is geworden. De hooge vloed van de jaren 1570, 1775 en 1776 blijven voor ons groote lessen en ernstige wenken voor de hooge regering, om, met een vaderlijk toezienend oog, voor de goede instandhouding, als ook voor de verbetering onzer zeevering- gen steeds te blijven zorgen. De geleerde *Wax* zegt hierover met regt: „In een land, i welk, verre beneden de hoogte des waters, in de gewone hooge vloed en ligt, gelijk in het grootste gedeelte onzes lieven vaderlands plaats heeft, is geene wetenschap nutti- ger, dan de kennis dier werken, welke de bekwaamste zijn, om de woede der golven te beteugelen.“ Wij beschouwen het om die reden voor zeer verdienstelijk, dat de heer *Perma* zijne, door ondervinding en door bespiegelingen gestaafde opmerkingen, aan de beoordeeling van het publiek onderwierp, en door den druk bekend maakte. Zijne verhandeling is verdeeld in 3 afdeelingen. De eerste handelt over den besten aanleg van zeedijken op na- tuur- en wiskundige gronden, uit de werking des waters, afge- leid. — De tweede: *Onderlinge vergelijking van het paalwerk, de balsteen- en aardglooying, zoo van de fysieke als finan- tiele zijde* en de derde: *Besluit, uit het voorgaande opgemaakt.* Hoe zeer wij ook de innerlijke waarde van het geheel erkennen, waarin wij zoo vele gegrunde waarnemingen, zoo vele gewichtige wenken vonden, zoo kwamen sommige gevolgtrekkingen, uit wiskundige bespiegelingen afgeleid, ons somtijds, niet overeen- komstig met deze laatste wetenschap voor; vooral zijn wij het niet eens met den vorm, die de schrijver aan zijn buiten talud wil geven (zie § 16). Verder bevat de eerste afdeeling weinig nieuws, betrekkelijk de theoretische beschouwing der zeedijken. De tweede afdeeling kwam ons van eene nuttiger strekking voor, daar des schrijvers ondervinding hier meer op daadzaken leidt. Hij beschouwt hiern de *paalwerken, de balsteen en aardglooying*, en, na deze werken, zoo van de fysieke als finantieele zijde, bezien te hebben, geeft hij de voorkeur aan de laatste genoemde soort. Deze, zon- der eenig ander zwaar bekleedsel te gebruiken, zoude voor zee- werking echter ondoelmatig zijn. Naar ons begrip, zijn de ver- beterde zeedijken aan de kusten van Noord-Holland met de zooge- noemde *Namuursche steenbekleeding* beter bestand tegen den zwa- ren golfslag. Wij gelooven ook den verdienstelijke schrijver van dit nuttige werkje geenen ondiensnt te doen, met hem opmerk-zaam te maken op een patent, dat de engelsche botwmeester *Edw. Bunt* door in 1827 verkreeg voor eene door hem uitgevondene manier, om nieuwe zeevellingen te maken. Hij gebruikte hiertoe holle geboten vierkante ijzeren kasten, die hij met zwaluw-staar- ten aan elkander bevestigde en welker inwendige holte bij met kalk en steengruis aanvulde. Daar men nu onderscheidene midde- len gevonden heeft, om het ijzer voor oxideren te beveiligen (*) (waaronder het *steenkoben-teer* bijzonder dient genoemd te wor- den), en ons vaderland bijzonder rijk in ijzer-ertsen is, zoo zoude het niet onverschillig wezen, dat de aandacht van deskundigen op deze *bekleeding-wijze* gevestigd wierd; waarover men in *Dinglers polytechn. Journ.* XXXII Bd., 1de heft, iets nitvoerigers kan vin- den. Böch om op het werk van den heer *Perma* terug te komen, zoo kunnen wij hetzelve niet tot niet weigeren, en bevelen het om te lezen, ter lezing aan, in welken lof de drukker niet alleen, maar ook, zoo wel wat papier, druk als correctie aan- betreft, niets valt af te wijzen.

*) Ook eene zekere doctor *VIGNALE* van Venetie, heeft onlangs, zoo al hij voorgeeft, eene metaal-aardige stoffe, te zamengesteld, die, wanneer het met zand of steen gemengd wordt, hetzelve voor oxidering bewaart.

De Marktprijzen als de vorige week.

AMORISATIE SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN,
 WEGEN V.A.A.R.T.E.N. enz. 1ste Ressor.
 AGENTSCHAP te BREDA.

VERPACHTING VAN TOLLEN.

M. S. M. I. T. S., Agent van het Domein te Breda, zal, op Maan- den den 22sten Februarij 1830, s morgens om 10 ure, ten stad- huize van Breda, en ten overstaan van den heere Burgemees- ter van deze stad, publiek, voor een jaar, ingaande den 1 April 1831, de verpachting, en exploitatie der Sitten Maat 1831, tusschen de verpachters *V. B. R. P. A. N. C. H. E. N.* de Ontvangst der T. O. L. No. 1, van de navermelde Barmeres, te weten: 1. De T. O. L. No. 2, aan den Nieuwen Dijk, onder Dussen, op den Grooten Weg der 1e klasse, No. 3. 2. De T. O. L. No. 1, aan den Binnen-Moerdijk, op den Grooten Weg der 1e klasse, No. 7. 3. De T. O. L. No. 2, benoorden Terheiden, op gemelden Weg. 4. De T. O. L. No. 3, benoorden Terheiden, mede op denzelfden Weg.

5. De T. O. L. No. 1, te Dorst, op den Grooten Weg der 1e klasse, No. 8. En zulks voor zoo veel de 4 eerstgemelde Tollien betreft met het gebruik der daarbij staande Tolhuizen. De Konditien van Verpachting leggen voor een ieder ter lezing, in de Kantoren van den heer Administrateur der Domeinen in het 1e Ressor te *Arnhem* en van den Agent van het Domein te *Breda*, ter Secretarijen van *Dussen, Oosterhout* en *Terheiden*, en voorts in de Koffijhuizen bij *A. P. I. J. T. A. K.* en *E. D. I. E. U. D. O. N. N. E.* te *Breda*, terwijl bij den Agent voornoemd, nadere infor- matien te bekomen zijn.

BREDA, den 14 Januarij 1830.
 De Agent voornoemd,
 M. S. M. I. T. S.

J. A. C. S. I. M. O. N., Secretaris te *Prinsenhage*, zal, op den 8 Februarij 1830, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van *P. D. I. R. V. E. N.*, bij het dorp *Prin- senhage*, voor zijne principalen, *V. E. B. K. O. P. E. N.* honderd stuks *EIKEN BOOMEN*, staande op de stede *Lindenburg* in *Bagben*, onder *s Prinsenhage*, alsmede eenige Kavelen *M. A. S. T. E. N. B. O. O. M. E. N.*, staande in *Vuchtschoot* en bij de *Beek*. Informatie te bekomen bij *J. A. N. S. P. R. E. N. K. E. L.* in *Bagben* voormeld.

LAATSTE VOORSTELLING VAN HET GROOT KUNSTKABINET of PANORAMA

J. B. VAN HOESTENBERGH
 Tot de bezigtiging van dit, uit 19 fraaje gezigten bestaande en met *G. A. Z.* verlichte *PANORAMA* is, alle avonden, van 5 tot 9 uren, gelegenheid, in het *Nederlands Koffijhuis* bij *J. VAN DEN BRINK*. Men zal voor de goede verwarming der zaal be- hoorlijk zorg dragen. De Entree is slechts 25 cents ieder persoon; kinderen beneden de 12 jaren betalen 15 cents. Gemelde berigt het geëerd publiek, dat hij, gedurende eenige dagen meer alhier zal vertoeven, en tevens hier moet bij de ingang van het Kunst-Kabinet is in de Gingestraat; naast de school.

- * * * *J. J. VAN DER HEIJ & Zoon* te *Amster- dam* zijn, in den loop des jaars 1829, van de pers gekomen, en tevens bij de Boekhandelaars *B. R. O. E. S. E. R.* en *C. O. M. M. A. N.* voor- handen, de navolgende *N. I. L. W. E. B. O. E. K. W. E. R. K. E. N.*:
 - I. *Handboek op eene reis van ... opwaarts tot ... en langs de Bergstraszé en de voorwaarts ... Taurus* tusschen Met. platen. 8°. — 4, 20
 - II. *L. H. O. L. M. A. N.* Reize door *Rusland, ... Palen, Oosteurijk, Saksen, Pruisen, enz.*; godinende des schrijvers volkomene blindheid. Waarin een verslag van zijne vervoering als Staatsgevangene uit het Oostelijk ge- deelte van *Siberie*. Met platen. Twee deelen in gr. 8°. — 7, 80
 - III. *Mr. J. K. I. N. K. E. R.* beoordeeling van *Mr. W. B. I. J. A. R. D. I. K.*'s *Nederlandische Sprakleer*, met de spreuk: *Dispart antem quam frusta docent.* Gevolgd van eenen brief des Hoogleeraars *M. S. I. E. G. E. N. B. E. E. K.* aan den schrij- ver als byvoegsel tot deze beoordeeling. In gr. 8°. — 4, 20
 - IV. *G. M. O. L.* Antwoord aan den Welldaden Geschap- pen Heer *Mr. J. G. van Nes*, Hoogbeëmaad van den Lekdijk, *Bovendams*, wegens eene memorie van het *Collegie van den Lekdijk, Bovendams*, over het Rapport aan Zij- ne Majesteit uitgebragt, door de commissie tot onderzoek der beste Rivier-afleidingen. In gr. 4°. — 2, 90
 - V. *J. H. VAN DER PALM*, Verhandelingen, Redevoeringen en losse Geschriften. Vierde deel, in gr. 8°. — 3, 75
 - VI. *A. C. R. O. M. S. W. I. N. C. K. E. L.* Bijbel-oef- ningen over uitgezochta plaatsen des Ouden Testaments in Leerredenen. In gr. 8°. — 3, 50
 - VII. *J. L. V. E. R. M. E. H. R.* de *Troonbeklimming van Nouraddin, Schach van Perzie*, Een Geschiedenis- verhaal, met gegraveerden Titel en Vignet. — 1, 20
 - VIII. *W. A. I. T. Z.* Bekleefte afschrijving der *H. d. s. g. v. a. n. a. m. i. e.* en *H. d. s. g. v. a. n. d. e. v. e. r. d. e.* of *Kwik- en Bloedvoede* onder de *Gemeenschappen in Oost- Indië*. In gr. 8°. — 1, 20
 - IX. De Recensant bok der Recensanten, XXIIe, deel voor 1829; 12 nummers. In gr. 8°. — 10, 80
 - X. De *Vriend des Vaderlands*. Een Tijdschrift, toege- wijd aan den roem en welvaard van Nederland, en in het bijzonder aan de hulphoeftingen in hetzelve. Uitgegeven van wege de Permanente Commissie der Maatschappij van *Wetadigheid*. IIIe. deel, voor 1829; 12 nummers. Met be- d. platen in gr. 8°. Buiten Intekening. — 1, 20
 - XI. *Nieuw Christelijk Maandschrift* voor den *Beschouw- den Stand*. Uitgegeven door de Ringvergadering van *Am- sterdam*. IIIe. deel, voor 1829; 12 nummers. In gr. 8°. — 1, 00
 - XII. *Nog in Compagnieschap met de ...*
- Mr. *M. C. VAN HALL*, Gedruken, tweede Ver- zamelung. In gr. 8°. met gegraveerden Titel en Vignet. In karton. f 3, 50